

УДК 378.147:379.8

DOI <https://doi.org/10.32782/apv/2025.6.9>

Оксана МЕЛЬНИЧУК

спеціаліст вищої категорії, старший викладач циклової комісії шкільної, дошкільної педагогіки, психології та методик, Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради, просп. Волі, 36, м. Луцьк, Волинська область, Україна, 43010

ORCID: 0009-0005-5183-291X

Наталія БОРБИЧ

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри загальної педагогіки, психології та методики початкової освіти, Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради, просп. Волі, 36, м. Луцьк, Волинська область, Україна, 43010

ORCID: 0000-0002-3423-7319

Олена ПУШ

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри загальної педагогіки, психології та методики початкової освіти, Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради, просп. Волі, 36, м. Луцьк, Волинська область, Україна, 43010

ORCID: 0000-0002-5838-521X

Надія АНТОНЮК

кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри загальної педагогіки, психології та методики початкової освіти, Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради, просп. Волі, 36, м. Луцьк, Волинська область, Україна, 43010

ORCID: 0000-0002-4283-6629

Сергій МАРЧУК

кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри загальної педагогіки, психології та методики початкової освіти, Комунальний заклад вищої освіти «Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради, просп. Волі, 36, м. Луцьк, Волинська область, Україна, 43010

ORCID: 0000-0001-8520-822X

Бібліографічний опис статті: Мельничук, О., Борбич, Н., Пуш, О., Антонюк, Н., Марчук, С. (2025) Компетентісний підхід у підготовці студентів до роботи в умовах літнього оздоровлення та відпочинку. *Acta Paedagogica Volynienses*, 6, 63–71, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2025.6.9>

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ ДО РОБОТИ В УМОВАХ ЛІТНЬОГО ОЗДОРОВЛЕННЯ ТА ВІДПОЧИНКУ

Необхідність зміни системи підготовки майбутніх учителів та її адаптації до вимог ринку праці зумовила значущість дослідження компетентісного підходу у вищій освіті. Метою цього підходу є інтеграція теоретичної та практичної підготовки фахівців.

У статті обґрунтовується актуальність наукового підходу до підготовки майбутніх педагогів в умовах вищої освіти, що відповідає сучасним суспільним очікуванням і вимогам Нової української школи. Підкреслюється, що сучасний фахівець має виступати не лише транслятором знань, а й наставником, фасилітатором і свідомим громадянином, володіючи базовими та гнучкими компетентностями.

Актуальність проблеми посилюється зауваженнями до змістового наповнення та якості організації виховного процесу в закладах літнього оздоровлення та відпочинку. Тому компетентісний підхід є критично важливим для модернізації цієї системи, оскільки він забезпечує трансформацію теоретичних знань у конкретні практичні компетентності (організаційні, комунікативно-емоційні, здоров'язбережувальні, креативні). Метою досліджен-

ня є наукове обґрунтування та визначення змісту компетентнісного підходу у підготовці майбутніх педагогів до успішної виховної роботи в специфічних умовах літнього оздоровлення.

У статті проаналізовано теоретичні основи компетентнісного підходу та доведено, що він є ключовим механізмом інтеграції теорії та практики, що дозволяє студентам досягати високого рівня готовності (готовність до високопродуктивної, креативної діяльності). Визначено ключові групи компетентностей (організаційна, психолого-педагогічна, особистісно-професійна), які формуються під час практики.

Підготовка студентів до роботи в умовах літнього оздоровлення та відпочинку заснована на практико-орієнтованому навчанні та компетентнісно-орієнтованих завданнях, забезпечує формування у майбутніх вчителів здатності самостійно, творчо та відповідально працювати з тимчасовим дитячим колективом, вирішувати комплексні проблеми функціонування закладу та нести повну відповідальність за безпеку та розвиток дітей.

Самостійна педагогічна діяльність (педагогічна практика) в реальних умовах літнього оздоровлення та відпочинку слугує каталізатором професійного та особистісного розвитку студентів. Вона не лише зміцнює їхню любов до обраної професії, але й виховує відповідальність за доручені завдання, а також сприяє формуванню ключових якостей: почуття обов'язку, самовимогливості та наполегливості.

Літня педагогічна практика визнана інтегративним компонентом освітнього процесу, що консолідує знання і формує професійно значущий потенціал фахівця.

Ключові слова: компетентнісний підхід, компетентність, студент, оздоровлення, відпочинок.

Oksana MELNYCHUK

Specialist of the Highest Qualification Category, Senior Lecturer of the Cycle Commission for School, Preschool Pedagogy, Psychology and Methods, Municipal Higher Educational Institution "Lutsk Pedagogical Institute" of the Volyn Regional Council, 36 Voli Ave., Lutsk, Volyn region, Ukraine, 43010

ORCID: 0009-0005-5183-291X

Natalia BORBYCH

Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer at the Department of General Pedagogy, Psychology and Methods of Primary Education, Municipal Higher Educational Institution "Lutsk Pedagogical Institute" of the Volyn Regional Council, 36 Voli Ave., Lutsk, Volyn region, Ukraine, 43010

ORCID: 0000-0002-3423-7319

Olena PUSH

Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer at the Department of General Pedagogy, Psychology and Methods of Primary Education, Municipal Higher Educational Institution "Lutsk Pedagogical Institute" of the Volyn Regional Council, 36 Voli Ave., Lutsk, Volyn region, Ukraine, 43010

ORCID: 0000-0002-5838-521X

Nadiya ANTONIUK

Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer at the Department of General Pedagogy, Psychology and Methods of Primary Education, Municipal Higher Educational Institution "Lutsk Pedagogical Institute" of the Volyn Regional Council, 36 Voli Ave., Lutsk, Volyn region, Ukraine, 43010

ORCID: 0000-0002-4283-6629

Serhii MARCHUK

Candidate of Pedagogical Sciences, Head of the Department of General Pedagogy, Psychology and Methods of Primary Education, Municipal Higher Educational Institution "Lutsk Pedagogical Institute" of the Volyn Regional Council, 36 Voli Ave., Lutsk, Volyn region, Ukraine, 43010

ORCID: 0000-0001-8520-822X

To cite this article: Melnychuk, O., Borbych, N., Push, O., Antoniuk, N., Marchuk S. (2025). Kompetentisnyi pidkhid u pidhotovtsi studentiv do roboty v umovakh litnoho ozdorovlennia ta vidpochynku [Competency-based approach in training students for work in conditions of summer recreation and leisure]. *Acta Paedagogica Volynienses*, 6, 63–71, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2025.6.9>

COMPETENCY-BASED APPROACH IN TRAINING STUDENTS FOR WORK IN CONDITIONS OF SUMMER RECREATION AND LEISURE

The need to change the system of training future teachers and its adaptation to the requirements of the labor market has determined the significance of studying the competency-based approach in higher education. The purpose of this approach is to integrate theoretical and practical training of specialists.

The article substantiates the relevance of the scientific approach to training future teachers in higher education, which meets modern social expectations and the requirements of the New Ukrainian School. It is emphasized that a modern specialist should act not only as a translator of knowledge, but also as a mentor, facilitator and conscious citizen, possessing basic and flexible (soft skills) competencies.

The relevance of the problem is enhanced by complaints about the content and quality of organization of the educational process in summer health and recreation institutions. Therefore, the competency-based approach is critically important for the modernization of this system, since it ensures the transformation of theoretical knowledge into specific practical competencies (organizational, communicative-emotional, health-preserving, creative).

The purpose of the study is to scientifically substantiate and determine the content of the competency-based approach in the preparation of future teachers for successful educational work in the specific conditions of summer recreation.

The article analyzes the theoretical foundations of the competency-based approach and proves that it is a key mechanism for integrating theory and practice, which allows students to achieve a high level of readiness (readiness for highly productive, creative activity). Key groups of competencies (organizational, psychological-pedagogical, personal-professional) that are formed during practice are identified.

The preparation of students for work in the conditions of summer recreation and recreation is based on practice-oriented learning and competency-oriented tasks, ensures the formation of the ability of future teachers to work independently, creatively and responsibly with a temporary children's team, solve complex problems of the functioning of the institution and bear full responsibility for the safety and development of children.

Independent pedagogical activity (pedagogical practice) in real conditions of summer recreation and recreation serves as a catalyst for the professional and personal development of students. It not only strengthens their love for the chosen profession, but also fosters responsibility for the assigned tasks, and also contributes to the formation of key qualities: a sense of duty, self-demandingness and perseverance.

Summer pedagogical practice is recognized as an integrative component of the educational process, which consolidates knowledge and forms a professionally significant potential of a specialist.

Key words: *competency-based approach, competence, student, recreation, recreation.*

Актуальність проблеми. Сучасне суспільство очікує від майбутнього вчителя не лише трансляції знань, а й виконання ролі наставника, фасилітатора та мотиватора, який готуватиме дітей до життя у швидкозмінному та цифровому світі. Профіль майбутнього педагога в умовах постійних освітніх реформ та технологічного прогресу ґрунтується на компетентнісному підході та включає: особистісні якості та цінності; професійні компетентності та професійне вдосконалення; вихід за межі традиційного викладання; володіння базовими компетентностями та м'якими навичками; аналіз результатів своєї праці; оцінку ефективності застосованих методів та розуміння своєї ролі як наставника.

Актуальність наукового обґрунтування підготовки майбутніх педагогів до виховної роботи в умовах літнього оздоровлення та відпочинку має критичне практичне значення. Вона формуватиме у мабутніх педагогів здатність самостійно, творчо працювати з дитячим колективом та нести відповідальність за розвиток і безпеку дитини в умовах інтенсивної літньої виховної роботи. Також ця проблема є ключовою

для реанімування системи оздоровлення дітей та молоді, модернізації виховного процесу та наповнення його сучасним змістом і новітніми технологіями, оскільки досить часто зустрічаємо нарікання щодо змістового наповнення літнього дозвілля та відпочинку, рівнем організації методами управління у тимчасових колективах та закладах загалом (Олійник, 2005). Тому компетентнісний підхід є критично важливим у підготовці педагогів для роботи в умовах літнього оздоровлення та відпочинку, оскільки він забезпечує їхню практичну готовність до непередбачуваних, багатозадачних та специфічних умов діяльності закладів оздоровлення та відпочинку різних типів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Згідно з останніми дослідженнями та публікаціями, українські науковці приділяють значну увагу вивченню компетентнісного підходу у вищій освіті як механізму інтеграції теоретичної підготовки та практичної діяльності фахівців.

Компетентнісний підхід залишається в центрі уваги наукової спільноти (Н. Бібік, О. Пометун, О. Савченко та інші дослідники), які

особливо відзначають його універсальну значущість як ключового чинника культурного зростання особистості та формування її здатності ефективно відповідати на сучасні виклики (Вилков, 2025).

Згідно з О. Язловецькою, в умовах Нової української школи компетентнісний підхід органічно доповнюється дитиноцентризмом, педагогікою партнерства, оновленням змісту освіти, а також створенням безпечного, доступного та дружнього для дитини освітнього простору (Язловецька, 2022).

У своїй статті «Компетентнісний підхід у вищій професійній освіті України» дослідники І. Кліщ, В. Стинська та З. Яцишин стверджують, що компетентнісний підхід є незамінним для формування цілісної особистості майбутнього спеціаліста (Стинська, 2021).

Науковці О. Овчарук та О. Пометун визначають ключові компетентності як узагальнені «суперкомпетентності», яким притаманні поліфункціональність, міждисциплінарність, багатоконпонентність та надпредметність. Вчені підкреслюють, що ключові компетентності об'єднують особистісний і соціальний виміри освіти, відображаючи комплексне засвоєння способів діяльності (Пометун, 2005).

Н. Зимівець акцентує увагу на важливості формування відповідального ставлення сучасних дітей та молоді до здоров'я й визначає це як цілеспрямовану системну діяльність, спрямовану на зміцнення активної позиції особистості щодо власного здоров'я в спеціальних сприятливих мовах, які можуть надати лише заклади оздоровлення та відпочинку (Зимівець, 2008).

Окремі питання професійної діяльності майбутніх педагогів у дитячих закладах оздоровлення та відпочинку висвітлені у дослідженнях О. Безпалько, Н. Грушевської, Л. Кириченко, Т. Тарасової, Л. Шаламової. Підготовку майбутніх фахівців до професійної діяльності в дитячих оздоровчих таборах вивчали В. Вараксін, С. Панченко, Л. Пундик, М. Фірсов. Проблема управління позашкільним педагогічним процесом розкрито у працях М. Грицан, В. Сагарди, Т. Сущенко.

Значної уваги заслуговує науковий доробок авторів О. Бартків, В. Грановського, Є. Дурманенко, якими досліджено сутнісні характеристики здоров'я, здорового способу життя школярів та визначено основні умови активізації

процесу формування здорового способу життя дітей у дитячих оздоровчих таборах (Бартків, 2013).

Ми підтримуємо думку Н. Грицай про те, що, саме педагогічній практиці надається ключове значення у системі підготовки фахівців, оскільки вона є основним інструментом формування базових компетентностей. Практика сприяє виробленню унікального методичного стилю та розвитку необхідних особистісних якостей (Грицай, 2012).

На увагу заслуговує думка В. Сидоренко про те, що педагогічна практика є інтегративним компонентом освітнього процесу, критично важливим для підготовки висококваліфікованих фахівців. Її призначення полягає у консолідації теоретичних знань, здобутих студентами, та забезпеченні набуття і валідації практичних навичок і вмінь у реальних професійних умовах (Сидоренко, 2020).

Усі згадані результати наукової діяльності мають вагомим теоретичне й практичне значення, проте недостатньо охоплюють питання компетентісного підходу у підготовці здобувачів вищої освіти для проведення сучасної виховної та дозвілєвої роботи в умовах дитячих закладів відпочинку. Це потребує подальшого наукового пошуку.

Метою статті є наукове дослідження проблеми компетентісного підходу у підготовці майбутніх педагогів до успішної виховної роботи в сучасних умовах організації літнього оздоровлення і відпочинку дітей та молоді. Для досягнення цієї мети нами поставлені такі завдання: проаналізувати теоретичні основи та стан розробки проблеми компетентісного підходу до підготовки педагогів для роботи в умовах організації літнього відпочинку; визначити зміст компетентісного підходу у підготовці майбутнього педагога для діяльності в умовах організації літнього дозвілля та обґрунтувати значення закладів оздоровлення та відпочинку у системі забезпечення комплексного фізичного та психосоціального розвитку дітей та молоді.

Виклад основного матеріалу дослідження. Реформування сучасної освіти в умовах євроінтеграційних тенденцій та комплексне оновлення змісту початкової і загальної середньої освіти висувають на перший план проблему фахової підготовки майбутніх учителів. Вона вимагає модернізації та перегляду організа-

ційно-педагогічних підходів, орієнтованих на формування професійної компетентності фахівців, особливо через практичне навчання. Відповідно, сучасні освітньо-професійні програми передбачають формування у майбутніх педагогів системи ключових компетентностей, що гарантують якісну професійну діяльність та забезпечують основу для їхнього всебічного особистісно-професійного розвитку.

Педагогічна практика у системі підготовки майбутніх вчителів має інтегруюче та формуюче значення, оскільки вона забезпечує прямий перехід від теоретичних знань до реальної професійної діяльності. Це повноцінна професійна діяльність, яка забезпечує якісне становлення його як фахівця Нової української школи.

Загальна мета педагогічної практики полягає у комплексній підготовці студентів до виконання основних функцій майбутньої фахової діяльності. Це досягається через цілеспрямований розвиток професійних компетентностей, формування практичних умінь і навичок із застосуванням сучасних технологій, а також становлення професійно значущих рис особистості. Практика також є ключовим механізмом формування надпрофесійних (soft skills) компетентностей, які не пов'язані безпосередньо з конкретною фаховою сферою. Ці гнучкі навички (зокрема, ефективна комунікація, командна робота, продуктивність) є визначальними для успішної професійної інтеграції та підвищення загальної конкурентоспроможності майбутнього фахівця на ринку праці (Сидоренко, 2020).

Значення літньої педагогічної практики в системі підготовки майбутніх вчителів є вагомим, оскільки вона слугує ключовим етапом професійного становлення та інтеграції знань, навичок і особистісних якостей, необхідних для роботи з молодшими школярами у пришкольних таборих та закладах дитячого оздоровлення та відпочинку, що надає їй унікальної специфіки.

Згідно із Законом України «Про освіту», головна мета освіти – це всебічний розвиток особистості як найвищої цінності, розкриття її талантів, інтелектуальних і творчих здібностей (Смолюк, 2025). Зважаючи на це, організація змістовного дозвілля та виховання учнівської молоді набуває особливої важливості (Гужанова, 2019).

Літній канікулярний період дає можливість створити унікальне середовище, де, поза традиційним контролем, дитина виявляє автономію, самостійно обираючи шляхи пізнання, формування досвіду та власного розвитку. Цей період є ключовим для розвитку творчої, обізнаної та освіченої молоді людини, оскільки дозволяє їй діяти за внутрішніми спонуканнями, а не за директивами дорослих. Відтак, практична підготовка повинна обов'язково ґрунтуватися на формуванні у студентів таких ключових компетентностей, які забезпечують пошук і впровадження інноваційних технологій. Ці компетентності мають стимулювати творчу самореалізацію особистості, підвищувати увагу до практично-дослідницької діяльності, а також надавати студентам можливість самостійно обирати види діяльності відповідно до їхніх уподобань для саморозкриття та самоосвіти.

Дитячі оздоровчі заклади розглядаються як складова структура позашкільної освіти, важливими завданнями якої є використання вільного часу дітей, зокрема канікулярного періоду, із метою забезпечення умов для їхнього фізичного, інтелектуального, емоційного, духовного, морального розвитку. Тому для успішної роботи в цьому середовищі педагоги мають досконало володіти виховними технологіями, а також детально знати вікові та індивідуальні потреби своїх вихованців. Період літнього оздоровлення та відпочинку стає для майбутніх фахівців умовою для активної апробації виховної діяльності, набуття вмінь творчо інтегрувати знання з базових освітніх компонентів та напрацювання навичок ефективного планування роботи дитячих колективів. Провідним підсумком цих зусиль є якісний розвиток особистості кожного школяра (Смолюк, 2025).

Основна роль пришкольних таборів та закладів, які займаються організацією літнього оздоровлення та відпочинку полягає у зміцненні здоров'я, організації змістовного дозвілля та задоволенні культурних потреб дітей. Виховний процес в літній період будується на гармонійному поєднанні різноманітних видів діяльності: відпочинку, праці, спорту, пізнання, естетики та оздоровлення через дотримання таких базових принципів роботи як ініціатива і самодіяльність, гуманізм, демократія, повага до національних традицій і загальнолюдських

цінностей, які визначаються педагогічним колективом та статутом закладу. Поряд з цим, у закладах такого типу мають бути створені безпечні умови перебування та забезпечена реалізація освітніх програм та змістовного дозвілля тощо (Бартків, 2013). Саме тому, умови дитячого оздоровлення та відпочинку створюють унікальне практичне середовище, яке є ідеальним місцем для реалізації компетентнісного підходу у підготовці майбутніх педагогів.

Загалом, освітньо-виховний процес в умовах літнього оздоровлення дітей і молоді вимагає від педагога балансу між ключовими компетентностями. Це і компетентність педагогічного управління, як здатність коректно керувати тимчасовим дитячим колективом, фасилітаційна компетентність, як здатність підтримувати педагогіку самодіяльності та колективної творчості. Особистісно-орієнтована компетентність майбутнього педагога реалізується через індивідуальний підхід до кожного вихованця, тоді як колективно-творча компетентність забезпечує формування виховної конструкції на принципах колективної діяльності та зацікавленості дітей у програмах з урахуванням сучасних інтересів дітей різних категорій.

Для ефективного методичного забезпечення виховної діяльності майбутньому педагогу доводиться ставати мультикомпетентним для максимальної активації та реалізації усіх напрямів виховання та ефективного використання часу перебування у закладі для набуття дітьми унікального практичного досвіду, властивого виключно умовам літнього оздоровлення та відпочинку (Олійник, 2005).

Відомим є той факт, що ефективному формуванню особистості сприяють не окремі заходи, а ціла система діяльності, в якій дитина, чи молода людина зможе засвоїти соціальний досвід та досягнути самореалізації. Саме тому процес оздоровлення та відпочинку необхідно організувати таким чином, щоб перед вихованцями постійно поставали особистісно значимі, привабливі завдання, які об'єднуються певною виховною метою.

Робота з тимчасовим колективом формує вміння швидко діагностувати та згуртувати новий, різнорідний та різноманітний колектив дітей, що є головною рушійною силою у формуванні особистості в умовах літнього оздоровлення та відпочинку. Адже саме в цей

період простежується певна демонстрація особистої «ізолюваності» способу самовираження особливо у підлітковому віці. Це вимагає від молодого педагога ґрунтовних знань вікових та індивідуальних особливостей вихованців для ефективного налагодження комунікативної взаємодії.

Інтеграція виховання та оздоровлення передбачає опанування майбутніми педагогами оздоровчо-виховними технологіями, навчання організувати дозвілля, спорт та інтелектуальні ігри, що формує одну з ключових компетентностей сучасного педагога – здоров'язбережувальну.

Повна відповідальність за життя та діяльність дітей формує високу організаційну компетентність, емоційну стійкість та здатність до швидкого прийняття рішень у нестандартних ситуаціях. Зокрема, ситуації успіху та невдач вимагають постійного самоаналізу та коригування власних дій, формуючи важливу для педагога здатність до рефлексії та саморозвитку.

Літня педагогічна практика слугує унікальною школою досвіду, де студенти вчаться вирішувати комплексні проблеми функціонування гурту, чи групи, а, подекуди, і цілого закладу оздоровлення та відпочину. Самостійна педагогічна діяльність розвиває у студентів почуття відповідальності за доручену справу, зміцнює любов до педагогічної професії, сприяє формуванню таких якостей, як почуття обов'язку, вимогливість до себе, наполегливість. Літня практика зближує студентів з дітьми, допомагає глибше зрозуміти їх вікові особливості, індивідуальні якості, виробляє вміння вільного спілкування з ними, прийняття оптимальних рішень у тих чи інших педагогічних ситуаціях. Оскільки студенти працюють без постійного кураторства викладачів профільних кафедр, вони змушені старанно готуватись, самостійно засвоюючи теоретичні знання та практичні вміння, необхідні для планування і проведення індивідуальної роботи та масових заходів. Літня практика, певним чином, фіналізує теоретичну підготовку з виховної роботи та надає простір для активного, практичного вдосконалення набутих навичок (Гужанова, 2019).

Метою педагогічної практики в умовах літнього оздоровлення та відпочинку учнів є поглиблення професійно-педагогічних знань

здобувачів вищої освіти і озброєння їх методикою виховної роботи з дітьми і підлітками в літній період, яка включає раціональне поєднання відпочинку, праці, спорту з пізнавальною, естетичною, оздоровчою діяльністю.

Практика має забезпечити такі результати у майбутніх педагогів як: оволодіння специфікою табірної діяльності; засвоєння інноваційних соціально-педагогічних технологій організації літнього відпочинку і оздоровлення учнів; набуття практичних навичок вивчення індивідуально-вікових особливостей вихованців, рівнів розвитку їх груп, соціальних і природних умов для організації розвиваючої життєдіяльності та змістовного відпочинку учнів в літній період; формування досвіду здорового способу життя та зміцнення здоров'я школярів; успішну самостійну діяльність у ролях педагогів-організаторів, методистів і керівників гуртків.

Освітньо-професійна програма «Початкова освіта» першого (бакалаврського) рівня освіти передбачає формування відповідних фахових компетентностей майбутнього вчителя, які конкретизуються у змісті освітнього компонента «Літня педагогічна практика» (Пометун, 2005).

Компетентнісний підхід у підготовці майбутніх учителів до літньої педагогічної практики фокусується на формуванні інтегрованої компетентності для успішного виконання професійні функції педагога в умовах літнього оздоровлення та відпочинку. Підготовка до літньої педагогічної практики в закладах вищої освіти спрямована на розвиток таких ключових груп компетенцій:

1) організаційна компетентність, що передбачає вміння організувати та керувати діяльністю тимчасового дитячого колективу;

2) психолого-педагогічна компетентність, як вміння розуміти вікові особливості вихованців та ефективно застосування педагогічних знань під час практики;

3) особистісно-професійна компетентність, яка пов'язана з особистісними якостями та професійною рефлексією студента.

Назвемо умови підготовки студентів до літньої педагогічної практики за компетентнісним підходом:

1) практико-орієнтоване навчання передбачає інтеграцію в освітній процес практикумів, ситуаційних завдань та рольових ігор, що відтворюють реальні умови практики в закладах оздоровлення та відпочинку;

2) розробка компетентнісно-орієнтованих завдань зосереджена на інтегрованому застосуванні знань, а не на їхньому відтворенні;

3) критерії оцінювання включають оцінку якості та ефективності проходження літньої педагогічної практики, оцінку, рівня сформованості ключових компетенцій, а також завітність, що містить елементи рефлексії діяльності.

Зміст підготовки здобувачів освіти до роботи в умовах літнього оздоровлення та відпочинку подано у таблиці 1 (Пометун, 2005).

Дане змістове наповнення реалізується через такі практичні види робіт як: детальне ознайомлення з інструкціями щодо охорони життя і здоров'я дітей в умовах організації літнього дозвілля, вивчення особливостей виховної, підготовка «гуртових куточків» та складання плану-сітки, практикуми з розучування руханок у колективі, ігрові практикуми, пісенні практикуми та методичний аналіз із проведенням заходів усіх тематичних спрямувань (наці-

Таблиця 1

Зміст підготовки здобувачів освіти до роботи в умовах літнього оздоровлення та відпочинку

№ з/п	Тематичне наповнення
1.	Охорона життя і здоров'я дітей в умовах організації літнього дозвілля. Загальна специфіка роботи з дітьми з ООП в умовах літнього дозвілля. Інструктаж.
2.	Мета та завдання педагогічної практики в умовах організації літнього оздоровлення та відпочинку. Звітна документація студента-практиканта.
3.	Діяльність педагога-організатора в умовах організації літнього дозвілля дітей.
4.	Педагогічні основи періодів зміни під час відпочинку дітей в літній період.
5.	Планування виховної роботи в літній період.
6.	Основи сценарної роботи в умовах організації літнього дозвілля дітей.
7.	Методика організації ігрової діяльності в умовах організації літнього оздоровлення та відпочинку.

онально-патріотичного, спортивного, мистецького, пізнавально-розважального та ін.

Після проходження цього виду практики здобувачі освіти мають можливість в реальних умовах оперативно застосовувати інноваційні методи і технології для створення оптимальних умов розвитку інтересів і здібностей дітей та молоді.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проведене наукове дослідження дозволяє підтвердити актуальність питання компетентнісного підходу у вищій школі України, що обумовлено вимогами сьогодення та високих стандартів підготовки майбутніх фахівців. Пріоритетним завданням установ, що організують оздоровлення та відпочинок дітей, є збереження та зміцнення здоров'я кожної дитини. Адже здоров'я нації сьогодні є прямим інди-

катором цивілізованості та соціально-економічного благополуччя держави

Педагогічна практика в закладах оздоровлення дітей і молоді є незамінною складовою професійного становлення майбутніх педагогів. Тому компетентнісний підхід у підготовці студентів до літньої педагогічної практики в закладах оздоровлення та відпочинку передбачає зміщення акценту з простого накопичення теоретичних знань на формування практичної готовності та здатності до ефективної професійної діяльності.

Проте, питання компетентнісного підходу у вищій освіті в аспекті інтеграції теорії та практики потребує нині більш детального розгляду в контексті підсилення значення інклюзивної компетентності, що й стане перспективою наших подальших наукових досліджень.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бартків О. С., Грановський В. Г., Дурманенко Є. А. Оздоровчо-виховна діяльність у літньому дитячому таборі: монографія / за ред. П. М. Гусака. Луцьк: ФОП Захарчук В. М., 2013. 204 с.
2. Вилков С. В., Кушнірук С. А. Компетентнісний підхід як методологічний орієнтир формування правової компетентності майбутніх вчителів. *Наукові інновації та передові технології*. 2025. №11(51). URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/31628/31593> (дата звернення: 01.12.2025).
3. Грицай Н. Педагогічна практика як засіб формування методичної компетентності майбутніх учителів біології. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2012. № 5(Ч. 2). С. 26–33.
4. Зимівець Н. В. Соціально-педагогічна технологія формування відповідального ставлення до здоров'я учнівської молоді : автореф. дис канд. пед. наук : за спец. 13.00.05 «Соціальна педагогіка». Луганськ, 2008. 24 с.
5. Методичні рекомендації з педагогічної практики (в літніх оздоровчих таборах) / уклад. Т. С. Гужанова, Н. Ю. Рудницька. 2-ге вид., перероб. і доп. Житомир, 2019. 40 с.
6. Олійник Н. Я. Підготовка студентів педагогічних вищих навчальних закладів до виховної роботи з дітьми у дитячих оздоровчих закладах у контексті вимог Болонського процесу. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*, 2025. №24. С.114–117.
7. Освітньо-професійна програма Початкова освіта першого (бакалаврського) рівня освіти. URL: https://prc.in.ua/wp-content/uploads/2025/11/bakalavr_013-opp_2023.pdf (дата звернення: 03.12.2025).
8. Пометун О. І. Компетентнісний підхід – найважливіший орієнтир розвитку сучасної освіти. *Рідна школа*. Київ, 2005. №1. С. 65–69.
9. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 01.12.2025).
10. Сидоренко В. Професійний розвиток фахівців в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти: ключові компетентності і ресурси : електронний курс. Київ: ДУ «НМЦ «Агроосвіта». 2020. URL: <https://lnk.ua/J4PRkqVz> (дата звернення: 01.11.2025).
11. Смолюк, А., Бойчук, П., Борбич, Н., Пуш, О, Марчук, С. Поєднання фізичного та інтелектуального розвитку школярів в період літнього оздоровлення та відпочинку. *Acta Paedagogica Volynienses*. 2025. №4., С.90–98.
12. Стинська В., Яцишин З., Кліщ І. Компетентнісний підхід у вищій професійній освіті України. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова*. 2021. Вип. 79. С. 139–142.
13. Язловецька О. В. Компетентнісний підхід як основа реформування освітнього процесу. *Наукові записки. Серія: Педагогічні науки*. 2022. № 206. С. 247–253.

REFERENCES:

1. Bartkiv O. S., Hranovskyi V. H., Durmanenko Ye. A. (2013) Ozdorovcho-vykhovna diialnist u litnomu dytiachomu tabori : monohrafiia / za red. P. M. Husaka. Lutsk : FOP Zakharchuk V. M., 204 p. (in Ukrainian).

2. Vylkov S. V., Kushniruk S. A. (2025) Kompetentisnyi pidkhd yak metodolohichniy oriientyr formuvannia pravovoi kompetentnosti maibutnykh vchyteliv. Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii. №11(51). URL: <https://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/31628/31593> (data zvernennia: 01.12.2025) (in Ukrainian).
3. Hrytsai N. (2012) Pedahohichna praktyka yak zasib formuvannia metodychnoi kompetentnosti maibutnykh uchyteliv biolohii. Problemy pidhotovky suchasnoho vchytelia. № 5(Ch. 2). pp. 26–33. (in Ukrainian).
4. Zymivets N. V. (2008) Sotsialno-pedahohichna tekhnolohiia formuvannia vidpovidalnoho stavlennia do zdorovia uchnivskoi molodi : avtoref. dys... kand. ped. nauk : za spets. 13.00.05 «Sotsialna pedahohika». Luhansk, 24 p. (in Ukrainian).
5. Metodychni rekomendatsii z pedahohichnoi praktyky (v litnykh ozdorovchykh taborakh) / uklad. T. S. Huzhanova, N. Yu. Rudnytska. 2-he vyd., pererob. i dop. Zhytomyr, 2019. 40 p. (in Ukrainian).
6. Oliinyk N. Ya., (2005) Pidhotovka studentiv pedahohichnykh vyshchykh navchalnykh zakladiv do vykhovnoi roboty z ditmy u dytiachykh ozdorovchykh zakladakh u konteksti vymoh Bolonskoho protsesu. Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka. №24, pp.114–117. (in Ukrainian).
7. Osvitno-profesiina prohrama Pochatkova osvita pershoho (bakalavrskoho) rivnia osvity. URL: https://ipc.in.ua/wp-content/uploads/2025/11/bakalavr_013-opp_2023.pdf (data zvernennia: 03.12.2025) (in Ukrainian).
8. Pometun O. I. (2005) Kompetentisnyi pidkhd – naivazhlyvishi oriientyr rozvytku suchasnoi osvity. Ridna shkola. Kyiv , №1. pp. 65–69. (in Ukrainian).
9. Pro osvitu: Zakon Ukrainy vid 05.09.2017 r. №2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (data zvernennia: 01.12.2025). (in Ukrainian).
10. Sydorenko, V. (2020) Profesiinyi rozvytok fakhivtsiv v umovakh formalnoi, neformalnoi ta informalnoi osvity: kliuchovi kompetentnosti i resursy : elektronnyi kurs. Kyiv: DU «NMTs «Ahroosvita». URL: <https://lnk.ua/J4PRkqVz> (data zvernennia: 01.11.2025). (in Ukrainian).
11. Smoliuk, A., Boichuk, P., Borbych, N., Push, O., Marchuk, S. (2025) Poiednannia fizychnoho ta intelektualnoho rozvytku shkolariv v period litnoho ozdorovlennia ta vidpochynku. Acta Paedagogica Volyniensis. №4. pp.90–98/ (in Ukrainian).
12. Stynska V., Yashchyshyn Z., Klishch I. (2021) Kompetentisnyi pidkhd u vyshchii profesiinii osviti Ukrainy. Naukovyi chasopys NPU imeni M.P.Drahomanova. Vyp. 79. pp. 139–142. (in Ukrainian).
13. Yazlovetska O. V. (2022) Kompetentisnyi pidkhd yak osnova reformuvannia osvitnoho protsesu. Naukovi zapysky. Serii: Pedahohichni nauky. № 206. pp. 247–253. (in Ukrainian).

Дата першого надходження рукопису до видання: 03.12.2025
Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 26.12.2025
Дата публікації: 30.12.2025